Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 190 (7330). ● 4 октябрь, 1980 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

БАЙРАМ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

СССР Конституцияси нишонланадиган кун яқинлашган сари бепоён пахта майдонларида йиғим-терим суръати янада авж олаётир. Областимизнинг азамат пахтакорлари бу шодиёна кунни меҳнатда янги-янги ютуқлар билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг моҳир механик-ҳайдовчиси Неъмат Насибов айни кунларда суръатга суръат қўшиб ишламоқда. У ўз агрегати бункеридан 10—11 тоннадан дурдона тўкаётир.

●

РЎЗИХОН Пўлатова Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг чевар теримчиларидан. У айни кунларда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Таласбой Ғазатов бригадаси далаларида меҳнат қилиб, кунига хирмонга 180 килограммга етказиб пахта териб тўкаётир. Бу илғор теримчи ҳадемай шахсий хирмонини 10 тоннага етказиб, социалистик мажбуриятни шараф билан бажаради.

И. Зайниддинов ва Х. Аввалов фотолари.

ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ — ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ

Партиямиз XXVI съезди шарафига жўш урган юксак сиёсий кўтаринкиликни мактаблар, педагогик коллективлар ҳаётида ҳам яққол сезиш мумкин. Областимизнинг кўп минг кишилик ўқитувчилар отряди ёш авлод таълим-тарбиясига бўлган улкан масъулиятни юракдан ҳис этиб, янги ўқув йилини пухта ҳозирлик кўрган ҳолда бошладилар. Мактаб педагогик коллективлари биринчи дарсларданоқ ўқувчиларга чуқур билим беришни ижтимоий меҳнатга ихлос уйғотиш билан қўшиб олиб бормоқдалар. Ўқитишнинг энг самарали шакл ва методларини доимо излаш ва қўллаш, дарслар мазмундорлигига эришиш учун курашмоқдалар.

Педагогик коллективлар ҳар бир ўқувчининг барча фанлар юзасидан чуқур билимга эга бўлишини, В. И. Лениннинг назарий меросини, партия ва ҳукуматимизнинг ҳужжатларини, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини мунтазам ўрганишни таъминлаш ишига ижодий ёндошмоқдалар. Улар ёшларни Коммунистик партия ва давлат ишига чексиз садоқат руҳида тарбиялаш, уларда марксча-ленинча дунёқарашни, юксак ахлоқий ҳислатларни шакллантиришни ўз фаолиятларидаги кундалик шарафли ва ғоят масъулиятли вазифа деб билмоқдалар. Таълим-тарбияни янада такомиллаштиришга қаратилган янги ташаббуслар бошланмоқда.

Тошкент шаҳар Киров районидаги умумий таълим педагогик коллективларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган ташаббуси халқ маорифчилари ўртасида кенг оммалашмоқда. Уларнинг «ҳар бир мактаб ўқувчисига чуқур ва пухта билим берайлик, уни ҳаётда актив позицияда туришга ўргатайлик!» деган съездолди ҳаётий шиори областимизнинг кўпгина мактабларида, илм даргоҳларида ҳам акс садо бермоқда. Қатор педагогик коллективлар кировликлар даъватини қўллаб-қувватлаб ўз фаолиятларини қайта кўриб чиқмоқдалар. Янги иш планлари тузиб олмоқдалар. Бундай планларда ўқувчиларга пухта билим бериш билан бирга, уларни кекса авлодларнинг шонли анъаналарига, ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, пролетар интернационализмига чуқур садоқат ва буржуа идеологияси, ахлоқига нисбатан муросасизликни шакллантириш масалаларига кенг ўрин берилмоқда.

Бекобод район халқ маорифи ходимлари педагогик коллективлари олиб бораётган ишлар ибратлидир. Районда оталиқ ташкилотлар ёрдамида ўқув даргоҳларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ҳар бир ўқитувчининг малакасини ошириш, машғулотларни ҳозирги давр талаби асосида ташкил этишга эътибор тобора кучайтирилаётир. Ўқувчилар назарий билим олиш билан бирга тўла жиҳозланган кабинетлар, лабораториялар, устахоналарда амалий машғулотлар ўтказмоқдалар.

Мактаб талабаларида илм ва меҳнатга муҳаббат уйғотишда Ангрен, Чирчиқ шаҳар ва Коммунистик, Бўстонлиқ районлари халқ маорифчилари ҳам муайян тажриба тўплашган. Улар ўқувчилар ҳаётининг муҳим масалаларини ҳозиржавоблик билан ҳал этаётирлар. Талабаларга ўз қобилиятларини кўрсатиш, мақсадларини амалга оширишда кўпроқ мустақиллик бераётирлар. Болаларнинг салоҳиятини ривожлантириш, уларни санъат, жисмоний меҳнат, физкультура ва спорт машғулотларига жалб этишда эътиборни кучайтириб жуда тўғри қилмоқдалар.

Лекин областимизнинг ҳамма мактабларида ҳам таълим-тарбия ишлари ҳозирги юксак талаблар даражасида олиб борилаяпти деб бўлмайди. Кўпгина мактабларда дарсларни ўтишда юзакичилик, пала-партишлик ҳамон давом этмоқда. Айрим мактабларда педагогик коллективлар ёш ўқитувчилар малакасини ошириб боришга, тажрибали мураббийларнинг иш усулларини оммалаштиришга бефарқ қарамоқдалар. Баъзи кечки ишчи-ёшлар мактабларида эса йил бошиданоқ давомат пастлиги, интизом бўшлиги сезилмоқда.

Бўка, Оҳангарон, Янгийўл районларида мактабларнинг моддий ўқув базасини мустаҳкамлаш, уларнинг оталиқ ташкилотлар билан алоқасини яхшилашга етарли аҳамият берилмаяпти. Бу районларнинг қатор мактабларида ўтилаётган дарсларни ҳозирги давр талаби билан боғлаш, ўқувчиларни меҳнатга ўргатиш, уларнинг сиёсий билим савиясини ошириб бориш, фикрий доирасини кенгайтириш каби ғоят зарур масалалар эътибордан четда қолмоқда.

Областимизда ҳар бир мактаб — янгича ўқитишнинг амалий жойи, таълим-тарбиядаги илғор тажрибалар ўзлаштириладиган, илм-фан тавсиялари синаб кўриладиган ижодий лаборатория, дарс эса ўқувчида шахсни шакллантириш сабоғи бўлиб қолмоғи учун шароит ва имкониятлар етарли. Шундай экан, мактаб бағридан жамиятимизнинг муносиб қурувчиси, ҳаётда актив позицияда турувчи юксак эътиқодли кишини тарбиялаб етиштириш вазифасини бир дам унутмаслик лозим. Ўқитувчи, — дейилади кировликлар мурожаатида, — коммунистик идеаллар, қаҳрамонона зафарлар, халқнинг бахт-саодати йўлида ер юзида тинчлик учун меҳнат ва жасорат эстафетасини авлоддан-авлодга ўтказиб бормоғи керак.

Бунинг учун эса партия,совет ташкилотлари, халқ маорифи органлари ходимлари таълим-тарбия ишларини муттасил яхшилаш, ўқитиш сифатини ошириш, мактабларни малакали педагог кадрлар билан мустаҳкамлаш борасида мунтазам ғамхўрлик кўрсатишлари, амалий ёрдам беришлари лозим. Кекса тажрибали ўқитувчилар, ўз педагогик маҳорати билан бошқаларга намуна бўлишга арзийдиган етук устоз, мураббийларнинг амалий бой тажрибасини кенг ёйиш, мунтазам равишда ўзаро ўртоқлашиш, мактаблардаги таълим-тарбия ишларига жамоатчиликни, ота-оналарни актив жалб этиш зарур.

Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларини ўқитишни, тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни тинмай такомиллаштириш, бу соҳада йўл қўйилаётган камчилик, нуқсонларни тезроқ бартараф этиш, ҳар бир ўқувчи билими, тақдири ва келажаги учун чуқур масъулият билан қараш—педагогларимиз, партия, совет, комсомол ташкилотлари, ота-оналар ва жамоатчиликнинг зиммасидан ҳеч қачон соқит қилинмайдиган умумдавлат аҳамиятига эга бўлган биринчи даражали, шу билан бирга кўп меҳнат, қунт, машаққат, маҳорат ва чинакам эътиқод талаб этадиган муқаддас вазифадир. Буни ҳар биримиз доимо ҳис қилиб турайлик, чунки таълим-тарбия ҳаммамизнинг жонажон ишимиздир.

ҒАЛАБАНИНГ ҒАЛАБАСИ

Аҳдига вафодор, фидокор Ғалаба районининг заршунослари ҳам зафар қучдилар. Улар эл хирмонига 55000 тоннадан ортиқ дурдона ҳадя этиб, планни муддатидан илгари бажардилар. Бундай муваффақиятга колхозчилар, совхоз ишчиларининг, мутахассисларнинг қаҳрамонона меҳнати, партия, совет ташкилотлари томонидан олиб борилган катта сиёсий-оммавий, ташкилий, партиявий ишлар туфайли эришилди. Ҳорманг, Ғалаба районининг азаматлари! Энди навбат 63000 тонналик мажбуриятга!

ҒАЛАБА райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди, КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, 3 октябрь куни пахта тайёрлаш 1980 йил планини адо этдилар. Қабул пунктларига пландаги 54700 тонна ўрнига 55000 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳар гектар майдондан 36 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Жами пахтанинг 53900 тоннаси ёки 98 проценти агрегатлар бункеридан тўкилиб, машина терими плани муддатдан илгари бажарилди.

Тайёрланган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди. Район пахтакорлари ҳозиргача ўн биринчи беш йиллик ҳисобидан давлатга 30,8 минг тонна пахта топширдилар.

Бу меҳнат ғалабасига колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг фидокорона меҳнатлари туфайли эришилди. Бу ютуқ партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари натижасидир.

Районда планнинг барвақт бажарилишига Ленин орденли «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» тажриба хўжалиги пахтакорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Бу совхоз ишчилари ҳозиргача давлатга 13,5 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширдилар.

Пахта тайёрлашда «Победа», «Ленинград», Свердлов номли, Энгельс номли, «Заря коммунизма» ва Ленин номли колхозлар, Волков номли совхоз ва Киров номли ўқув хўжалиги юксак кўрсаткичларга эришишдилар.

Энгельс номли, «Заря коммунизма», Ленин номли, Свердлов номли колхозларда ҳосилдорлик 38—40 центнерга, «Победа» ва «Ленинград» колхозларида 42—43 центнерга етказилди.

«Победа» колхозидан Павел Дё ва Петр Ким, «Ленинград» колхозидан Абулқосим Бейсенов ва Ғаффор Жунусов, Свердлов номли колхоздан Наби Ўринбоев, Киров номли ўқув-хўжалигидан Тўлан Асанбоевлар бошлиқ ва бошқа кўплаб бригадалар ҳар гектар майдондан 45—50 центнердан хирмон кўтардилар.

Районнинг шонли дала гвардиячилари фидокорона меҳнат қилдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» тажриба хўжалигининг механизатор-звено бошлиқлари Энвер Алиев ва Абдусаттор Сулаймоновлар, «Ленинград» колхозидан Сафар Худойберганов, «Победа» колхозидан Ўроқбой Нишонов, Свердлов номли колхоздан Маҳмуд Ўринбоев ва Мутал Турдибоевлар, «Заря коммунизма» колхозидан Кирилл Ким, Ленин номли колхоздан Эртой Худойқулов, «Москва» колхозидан Илёс Айвазов ва бошқа кўплаб механик-ҳайдовчилар ўз машиналари бункеридан 170—230 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

Район пахтакорлари қисқа муддат ичида барча ҳосилни нобуд қилмай йиғиштириб олиш, 15 октябргача республика хирмонига 63000 тонна пахта тўкиб, социалистик мажбуриятни ҳам муваффақиятли бажариш, ҳосилдорликни 43 центнерга етказиш, 1981 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини уюшқоқлик билан сифатли ўтказиш учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар.

БЕКОБОД ЧЕВАРИ

РАЙОН хўжаликларида минглаб ҳашарчилар пахтакорларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Жумладан, Ҳамза номли ўрта мактабнинг юқори синф ўқувчилари А. Мавлонов номли совхознинг 3-бўлими пахтазорларида ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Теримнинг дастлабки куниданоқ пешқадамликни қўлга олган Мўътабар Умарова ҳамон ғолиблик қилиб келмоқда. Кунига 150 килограммдан ошириб пахта териб бераётган М. Умарова Бекобод чевари сифатида кўпчиликка танилди. Унинг шу кунгача терган пахтаси беш тоннадан ошди.

Т. Маҳкамов фотоси.

ИККИ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

ПИСКЕНТ. Пахтачиликка ихтисослаштирилган яна икки йирик хўжалик йиллик пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини бажарди.

Свердлов номли колхоз заршунослари кечаги кунгача 1700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. Тайёрлов пунктига етказиб берилган пахтанинг ҳаммаси машиналар бункеридан тўкилди.

Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари кечаги кунгача жами 4480 тонна пахта тайёрладилар. 1550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28,9 центнердан хирмон кўтарилди.

●

МАШИНАЛАР ҚУДРАТИ

БЎКА. «Ленинобод» колхози механик-ҳайдовчилари машиналари қувватидан тўла фойдаланишда районда пешқадамлик қилмоқдалар. Хўжалик бўйича ҳар бир агрегат билан ўртача олти тоннага етказиб пахта териб олинмоқда. Жумладан, ўтган куни Ҳасан Раҳмонов 7,2 тонна, Эргаш Тонготаров 6,5 тонна пахта териб тўкдилар.

●

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ БЕШ КУНЛИК ҒОЛИБИ

КОММУНИСТИК. Машъал хўжалик аъзолари кейинги беш кунликда энг кўп пахта тайёрлаб, район хўжаликлари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Беш кунда йиллик планнинг 34 проценти миқдорида пахта тайёрланди. Бунда механик-ҳайдовчиларнинг ҳиссаси катта бўлаётир. Шу кунгача Василий Хван 180 тонна, Анатолий Ким 157 тонна пахта териб беришди.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

●

АВТОЛАВКАЛАР ДАЛА КЕЗАДИ

ОҚҚЎРҒОН. Пахта йиғим-теримида иштирок этаётганлар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб бериш билан бирга уларга намунали савдо хизмати кўрсатилмоқда. 35 та автолавка ва сотувчисиз дўконлар мунтазам ишлаб турипти. Олим Шоҳназаров, Талабек Худойберганов, Йўлчи Абдуллаев сингари автолавка шофёрлари ишидан теримчилар мамнун. Улар ҳар куни 1500—1800 пахтакорга хизмат кўрсатишга улгурмоқдалар.

Автолавкалар, айниқса, «Ленинизм», Охунбобоев номли, Ҳ. Олимжон номли колхозлар ва Сегизбоев номли совхозга тез-тез келиб туради. Чунки, бу хўжаликлар пахта тайёрлашда пешқадамлик қилаётирлар.

●

КАРВОНДАН ОРТДА ҚОЛМАНГ

ПОЙТАХТ областининг азамат пахтакорлари ғалаба марраси сари дадил одимламоқдалар. Дастлабки довон забт этиладиган кун яқин қолди.

Пахта тайёрлаш йиллик планларини муддатидан илгари адо этган лафзи ҳалол бўкалик ва ғалабалик миришкорлар ҳамон суръатни бўшаштирмай кунига йиллик планнинг 3 процентидан ошириб «оқ олтин» топширмоқдалар. Пискент ва Оққўрғон районлари дала меҳнаткашлари ҳам улардан қолишмаётирлар.

Бироқ, шундай район ва хўжаликлар ҳам борки, кунлик ўсишда сусткашликка йўл қўйиб, областни ҳам орқага тортмоқдалар. Масалан, Янгийўл районида ҳали марра узоқ бўлишига қарамай, кунлик ўсиш 2,5 процентга тушиб қолди. Шу районнинг «Ленинизм», Н. Ниёзов номли ва Калинин номли колхозлари мавсум бошидан бери карвоннинг ортида келмоқдалар.

Айниқса, Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли, Куйбишев номли, Терешкова номли, Карл Маркс номли колхозларнинг шу кунгача йиллик планнинг 30—40 проценти миқдоридагина пахта тайёрлаганлиги ачинарли ҳолдир.

Ҳозирги қуёшли кунларнинг ҳар дақиқаси ғанимат. Илғорлардан ўрнак олиб, йиғим-терим суръатига суръат қўшайлик.

435.000

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 3 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан машинада бир кунда терилгани, бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида)

Бўка	3,30	103,70	1,69	106,35
Ғалаба	3,01	99,18	3,22	99,56
Пискент	3,14	90,15	3,59	97,37
Бекобод	2,80	89,03	3,06	74,00
Оққўрғон	3,00	87,01	3,10	76,65
Чиноз	3,01	84,85	3,58	81,66
Янгийўл	2,51	84,14	1,90	70,76
Коммунистик	3,98	77,66	4,01	69,68
Ўрта Чирчиқ	3,56	70,15	4,10	71,07
Область бўйича:	3,10	88,85	2,79	84,89

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида): Бухоро — 74,61; Қашқадарё— 70,82; Сурхондарё — 66,78; Жиззах — 61,08; Фарғона — 59,04; Сирдарё — 58,58; Самарқанд — 56,26; Хоразм — 54,02; Қорақалпоғистон АССР — 51,07; Андижон — 50,23; Наманган — 43,89. Республика бўйича — 60,41.

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан мамлакатимизда расмий дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон Республикасининг президенти Н. С. Редди 3 октябрда Москвадан Ленинградга жўнаб кетди.

Аэродромда Н. С. Реддини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Ленинград аэропортида Президентни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми аъзоси, Ленинград область партия комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Н. С. Редди Ғалаба майдонида Ленинграднинг қаҳрамон ҳимоячилари монументи пойига гуллар қўйди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг Бўка районидаги Бўка посёлкасини районга бўйсунувчи шаҳарлар категориясига ўтказиш ҳақидаги илтимосини қондирди.

ПАХТАЗОР—ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

ЭРТАГА — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

ХАЛҚ ЎҚИТУВЧИСИ СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ ИФТИХОРИДИР. У ХАЛҚ МАОРИФИ ИШИГА СИДҚИДИЛДАН ХИЗМАТ ҚИЛИШИ, ЎЗ ҚАЛБИНИНГ САХОВАТИ БИЛАН, ОЛИЖАНОБ МАЪНАВИЙ ФАЗИЛАТЛАРИ, БОЛАЛАРГА МЕҲР-МУҲАББАТИ БИЛАН ҲАММАНИНГ ИЗЗАТ-ҲУРМАТИГА САЗОВОР БЎЛДИ. ПАРТИЯ ЎҚИТУВЧИНИНГ ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОДИ, ФИДОКОРОНА МЕҲНАТИГА, УНИНГ ЯНГИ КИШИНИ КАМОЛ ТОПТИРИШГА ҚЎШАЁТГАН БУЮК ҲИССАСИГА ЮКСАК БАҲО БЕРАДИ.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ШАРАФЛИ, ФАХРЛИ

Эртага — ҳаммамизни ҳаётга йўллаган, камолот топтирган улуғ касб соҳиблари — ўқитувчилар куни. Барча совет педагоглари каби областимизнинг 26 мингдан ортиқ зиёкорлари шонли байрамларини муносиб ютуқлар билан нишонлайдилар. Улар ёш авлодга чуқур билим бериш, уни актив позицияда бўлишига эришиш, коммунистик жамиятнинг актив қурувчиларини тайёрлашни ўзларининг биринчи галдаги вазифалари деб билмоқдалар.

Ҳозирги давр талаби педагоглар зиммасига янги-янги масъулиятли вазифалар юкламоқда, уларга нисбатан талабчанликни ошираётир. Энди ўқитувчи фақат ёшларга билим ўргатувчи ёки уларни интизомга чақирувчигина эмас, балки ўзи таълим-тарбия бераётган ҳар бир ёшнинг тақдири ҳақида чинакам ғамхўрлик қилувчи, илм ва меҳнат, ғоявий-сиёсий, эстетик, ахлоқий ҳамда жисмоний тарбияни комплекс равишда ташкил эта оладиган тажрибали мураббий, эл-юртда энг ҳурматли ва алоҳида қадр-қимматга эга бўлган кишидир. «Совет ўқитувчиси — актив ижодкор куч, — дейилади КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездига йўллаган табригида, — у болалар, ёшлар учун юксак коммунистик ғоявийлик ва ахлоқийлик, ишга ихлос билан қараш намунасидир».

Ҳақиқатан ҳам мактаб талабаларини меҳнатга тайёрлашдек муқаддас вазифа ҳам педагог зиммасида бўлиб қолди. Областимиз педагоглари ва халқ маорифи органлари ходимларининг бу вазифани уддалай олишлари учун барча имкониятлар яратилган, шарт-шароитлар етарли. Ўнинчи беш йиллик мобайнида ўқув даргоҳларининг базалари анча мустаҳкамланди, фан кабинетларини кўпайтириш бўйича катта ишлар қилинди. Меҳнат таълими устахоналари, лабораториялар тўла жиҳозланди. Машғулотларда техника воситалари, ўқув кўргазмали қўлланмалардан кенг фойдаланила бошланди. Энг муҳими замонавий мактаблар қурилишига эътибор тобора кучаймоқда. Кейинги беш йил ичида 798 минг ўқувчини ўз бағрига олган 198 мактаб фойдаланишга топширилди ва умумий мактаблар сони 820 тани ташкил этди.

Меҳнат тарбиясини кучайтириш мақсадида колхозлараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатларини кўпайтиришга алоҳида аҳамият билан қаралмоқда. Ҳозир 34 та ана шундай комбинатда 19 мингдан кўпроқ талаба 42 ихтисослик бўйича касб-ҳунар эгалламоқда. Бундан ташқари кўплаб мактабларда ёшлар автомобиль ҳайдаш, трактор бошқаришни ўрганаётирлар. Буларнинг ҳаммасига жонкуяр мураббийлар бош-қош. Биз ўқитувчиларнинг сермашаққат хизматини куни узайтирилган мактаблар, группалар, мактаб интернатлар, кечки ва сиртдан қатнаб ўқийдиган билим даргоҳлари, музика, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида ҳам яққол кўряпмиз. Янги ўқув йилида таълим-тарбиянинг бу тармоқларига 135 мингдан зиёд ўғил-қиз жалб этилди.

Тошкент шаҳар Киров районидаги умумий таълим мактаблари педагогик коллективларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган ташаббусини областимиз маорифчилари қизғин қарши олишди. Улар бу ташаббус изидан бориб «Ҳар бир мактаб ўқувчисига чуқур ва пухта билим берайлик. Уни ҳаётда актив позицияда туришга ўргатайлик!» деган шиор остида иш олиб бормоқдалар. Мурожаат юзасидан областимиз ўқитувчилари қатор тадбирлар белгилаб олдилар. Жумладан, юқори синф ўқувчиларининг ишлаб чиқариш бригадаларида, ишлаб чиқариш бирлашмаларида меҳнат қилиб ўзларига ёққан касбни эгаллаши борасида алоҳида ғамхўрлик қилинади. Мактаблар, оталиқ корхоналари, колхоз ва совхозлар, ташкилотларнинг биргаликда ишлар практикаси тобора кенгайиб боради. Биз таълим-тарбия ишини комплекс ташкил этишда областимиздаги 104 нафар республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 32 нафар «СССР халқ маорифи аълочиси», 1084 нафар «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси» нишондорларининг бой педагогик тажрибасидан самаралироқ фойдаланамиз. СССР орден ва медаллари билан тақдирланган 2999 мураббийнинг ҳаёт йўли, ўқитишдаги маҳорати ва иш мазмунини оммалаштириш бўйича анчагина тадбирларни амалга оширмоқчимиз.

Шонли байрам арафасида биз ўзларининг бутун куч ва ғайратларини, қобилиятлари, билим ва маҳоратлари ҳамда истеъдодларини ёш авлодни тарбиялаш ишига бағишлаб келаётган, жонкуяр, ишчан ва камтарин педагоглар номини яна бугун бир карра фахр ва ифтихор билан тилга оламиз. Булар — республикада хизмат кўрсатган ўқитувчилар Тошкент районидаги 18-мактаб директори Абдусалом Йўлбарсов, Орджоникидзе районидаги 26-ўрта мактабнинг илмий бўлим мудири Аҳрор Баҳромов, Бўстонлиқ районидаги 2-ўрта мактаб физика ўқитувчиси Борис Григорьевич Штелли, «Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси» нишондорлари — Бекобод шаҳар 3-ўрта мактабининг бошланғич синф ўқитувчиси Санобар Тўйчиева, Паркент район 12-мактаб ўқитувчиси Мунаввар Ҳасанова, Янгиобод шаҳар 6-ўрта мактаб математика ўқитувчиси Александра Ивановна Карпухина, область халқ маорифи бўлимининг инспектори, СССР халқ маорифи аълочиси, Қори Ниёзий номли медаль кавалери Солиҳ Собитов ва бошқалардир.

Улар ўқитувчилик номини ҳамиша шарафлаб келмоқдалар. Ёш авлодга билим бериш, уни чинакам меҳнатсевар, ҳар томонлама баркамол инсон бўлиб етишиши йўлида сидқидилдан хизмат қилаётирлар.

— Халқ ўқитувчиси, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев, — совет жамиятининг ифтихоридир. У халқ маорифи ишига фидокорона хизмат қилиши, ўз қалбининг саховати билан олийжаноб, маънавий фазилатлари, болаларга меҳр-муҳаббати билан ҳамманинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди. Партия ўқитувчининг ғоявий эътиқоди, фидокорона меҳнатига, унинг янги кишини тарбиялашга қўшаётган буюк ҳиссасига юксак баҳо беради.

Бу сўзлар ҳар бир педагогнинг машаққатли ишида янги муваффақиятлар сари руҳлантираверади. Уни замон билан ҳамнафас бўлиб яшашга, партия чақириғига доимо лаббай деб жавоб беришга даъват этаверади.

А. НАЗАРОВ,
область ижроия комитети халқ маорифи бўлимининг мудири.

Суратда: кўп йиллардан буён мураббийлик касбини ардоқлаб келаётган Орджоникидзе районидаги Тимирязев номли 25-ўрта мактабнинг бир группа ўқитувчиларини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

◆ Муаллим билимли, ақлли, адолатли, ўзида бутун юксак фазилатларни мужассамлаштирган бўлиши керак. Ўзини номуносиб тутган одам ҳеч вақт болаларга билим ва одоб бера олмайди.

А. ЖОМИЙ.

◆ Педагогик касби кишини маданиятли, билимли, яхши ҳулқ, назокат соҳиби бўлиши ва ёшларни севишини тақозо этади.

А. ГЕРЦЕН.

◆ Ўқитувчилар қобилиятли ва серғайрат бўлишлари ҳамда ўз хизмат вазифаларини қунт билан бажаришлари, оғзаки таълим билангина эмас, балки ўз ҳатти-ҳаракатлари билан ҳам ўқувчиларга яхши ўрнак кўрсатишлари керак.

М. ЛОМОНОСОВ.

◆ Ёнида инсон борлигини ҳис қилган, унинг қалбини уқишга, кўзларидан маънавий дунёсини, қувончини, аламини сезишга, ҳамдард бўлишга интилган кишинингина ўқитувчиликка ҳаққи бор.

В. СУХОМЛИНСКИЙ.

МУАЛЛИМА

Бошланғич синфларда дарс беришнинг ўзига яраша гашти ва мураккаб томонлари бор. Эндигина илм даргоҳига қадам қўяётган кичкинтойларни сирли билимлар оламига олиб кириш учун ўқитувчидан чидам, қунт ва катта педагогик маҳорат талаб қилинади. Матлуба опа Муҳамедова ўзида ана шу хусусиятларни мужассамлаштирган аёлдир. У 27 йилдан буён ўз касбини ардоқлаб, кичкинтойларга дарс бериб келмоқда. Опани касбдошлари ҳақли равишда бошланғич таълим устаси дейишади.

Тошкент шаҳридаги 70-ўрта мактаб маъмурияти ва педагогик коллективи М. Муҳамедовага катта ишонч билдириб, унга бошланғич синф ўқитувчилари метод бирлашмасини бошқаришни топширишган эди. Опа бу ишончни оқлаб, бирлашмада бир қатор тадбирларни амалга ошириб келмоқда. У ҳамма вақт ёш ўқитувчиларга мураббийлик қилади. Узоқ йиллар мобайнида тўплаган тажрибасини улар билан ўртоқлашади. У ҳозирда ўқувчиларнинг бир синфда икки йил ўтириб қолмаслиги, уларга пухта билим бериш ва таълим-тарбия ишлари сифатини ошириш ташаббуси билан чиқиб, ҳамкасбларига ўрнак бўляпти.

Бу ўқув йилида М. Муҳамедова 43 кичкинтойни биринчи синфга қабул қилиб олди. КПСС XXVI съезди шарафига ташаббус билан чиққан Киров райони педагоглари чақириғига жавобан бу аёл дастлабки кунларданоқ болаларни замонанинг етук кишилари бўлиб етишишлари учун пухта замин тайёрлаш борасида барча имкониятларни ишга солиб меҳнат қилмоқда. Меҳрибон муаллима тақдирлари ўзига ишониб топширилган болаларнинг характери, уй шароити, ота-оналари билан чуқур танишиб чиқмоқда. Улар билан тез-тез суҳбат ўтказиб, у ёки бу ишларга оид масалаларни ҳал этмоқда. Айниқса, опанинг ёш ота-оналар ўртасида педагогик, методик темаларда суҳбатлар ўтказиши ўзининг яхши натижасини беряпти.

— Матлуба Муҳамедова моҳир педагог бўлибгина қолмай, ҳақиқий инсон, жонкуяр дўст, покиза қалб эгаси ҳамдир, — дейди мактаб директори М. Назарова у ҳақда. — У биринчи кунларданоқ кичкинтойларда меҳнатга муҳаббат ва кўникма уйғотишга алоҳида эътибор беради. Ёшликдан меҳнатга ўрганган бола ўқишга ҳам мойил бўлади.

Бу ўқув йилида М. Муҳамедова ўқувчиларнинг 100 процент ўзлаштиришга эришишлари, 70—80 процент ўғил-қизларни эса фақат тўрт ва беш баҳоларга ўқишлари учун астойдил ҳаракат қилмоқда.

С. СУЛТОНОВ,
ўқитувчи.

З И Ё К О Р

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИЛАРИГА БАҒИШЛАЙМАН

Кун чиқмай уйғонар кунимиз бу кун,
Тун ҳам итқитару кифтидан тўнин,
Келаётган кунга бахт тилар: «Суюн!»
Ахир бу кун — сенинг кунинг...
Ҳа, шундоқ,
Муаллим ўртоқ!

Бу кун эсланади не олис йўллар,
Касбингга илк асос солинган йиллар...
Ўша Платону Аристотеллар,
Синолар ҳам унут бўлмагай бироқ,
Муаллим ўртоқ!

Сен букун Энгельс сўзида аён,
Маркс таъбирида кундек намоён,
Ленин нигоҳида шоёндан-шоён,
Сенгадир шунчалар эъзозу ардоқ,
Муаллим ўртоқ!

Доҳий қиблагоҳи — Илья оқсоқол
Сочган зиёдан эл топаркан камол,
Ўзбек кўксига ҳам теккан чоқ шамол
Ҳамза сиймосида бўлдинг нур-ярок,
Муаллим ўртоқ!

Сен ҳар ўғил-қизнинг умид, иқболи,
Онгида офтобу, тилида боли,
Ота-она янглиғ порлоқ камоли,
Сен ўшандоқ азиз, ёруғ, ярқироқ,
Муаллим ўртоқ!

Кимки бу ҳаётда одам бўлибди,
Ишу ҳаётидан кўнгли тўлибди,
Элга амалини малҳам билибди,
Демак, уларга ёр — сен ёққан
чироқ —
Муаллим ўртоқ!

Ҳа, сенинг улушинг ҳар жабҳада бор;
Тинчлик, деб чекилса имзолар
такрор,
Кўк забт этилса, бўй берса бир қарор
Ки ҳар қувончга шериксан мутлоқ,
Муаллим ўртоқ!
Бугун севинчларнинг парвози сенга,
Рози кўнгилларнинг дил рози сенга,
Жаҳоннинг қутлови — овози сенга,
Сен шундоқ: боқийдан боқийсан ҳар
чоғ
Муаллим ўртоқ!

ОТАЕР.

ШОГИРДЛАР ТАЪЗИМИ

ҲАР бир ёш ишчи катта коллективга келиб қўшилгач, унинг оёққа туришида, касб ўрганиб мустақил ишлашни ўзлаштириб олишида мураббийнинг роли катта. Мураббий деган тушунчанинг маъноси кенг бўлиб, у шогирдига фақат касб-ҳунар ўргатибгина қолмай, унинг ёш ишчида коммунистик ахлоқ нормаларини шакллантиришдаги хизматлари ҳам беқиёсдир. Тошкент тўқимачилик комбинатида минглаб ана шундай моҳир мураббийлар меҳнат қилишмоқда.

Комбинатнинг ветеран илғор тўқувчиси Анна Сергеевна Верзилина «Шогирд мураббийга тенглашсин»! шиори остидаги ташаббус билан чиққач, корхонада бу ҳаракат янада авж олиб кетди. Юзлаб тажрибали, ветеран ишчилар ёшларни оталиққа олиб, уларга маҳорат сирларини ўргата бошладилар. Бу иш айниқса ип фабрикасида яхши йўлга қўйилди.

Яқинда шу фабриканинг қизил бурчагида «Улар — бизнинг фахримиз» деган мавзуда мураббийларнинг ёш ишчилар билан учрашуви бўлиб ўтди.

Ҳозир фабрикада 230 ветеран ишчи бўлиб, уларнинг ҳаммаси мураббийлардир. Раклист Игорь Алексеевич Тумаев 18 йилдан буён шу фабрикада меҳнат қилиб келмоқда. Ўтган давр ичида у читга гул босиш машинасини, буёқлар структурасини ниҳоятда пухта ўзлаштириб олди. И. Тумаев бошқараётган коммунистик меҳнат бригадаси бир неча марта социалистик мусобақада ғолиб чиқди. Бу коллектив давлат Сифат белгисига эга бўлган газламани ишлаб чиқармоқда. Ҳозирги кунларда Игорь Алексеевичнинг икки шогирди бор — Сергей Инчин ва Алишер Каримов.

Учрашув кечасида И. Тумаев ҳам, шогирдлари ҳам сўзга чиқиб, илиқ қалб сўзларини изҳор этишди. Икки ёш ҳам комбинатга комсомол йўлланмаси билан келишган эди, меҳрибон мураббийнинг раҳнамолигида раклист касбини пухта ўрганишмоқда.

Любовь Ивановна Клементьеванинг фабрикадаги меҳнат стажи ўттиз йилдан ошди. Кечада сўзга чиққан Любовь Ивановна бу давр ичида юзлаб шогирдлар етиштирганини ҳикоя қилиб берди. Унинг ҳозирги шогирдлари Фарида Толянова, Асаной Раззоқова, Аня Нурбекова, Нозима Файрушина устознинг маҳоратини, бой тажрибасини қунт билан ўрганишмоқда.

— Айрим пайтларда жуда қийналиб кетаман, — деди учрашув кечасида сўзга чиққан Асаной, — лекин шундай дамларда мен устозимга қараб ўзимга таскин бераман: «Любовь Ивановнага осонми? У ўттиз йилдан бери бир жойда ишлаб келяпти-ку!» Любовь Ивановнанинг меҳнат фаолияти биз ёшлар учун энг яхши мактабдир...

Кечада мураббий Раҳима Хожиакбарова номига ҳам илиқ гаплар айтилди. У тайёр газламалар йиғиладиган участканинг илғор бригадири. Раҳима опанинг отаси Нишон Нурматов комбинатда 40 йил меҳнат қилган фидокор ишчи. Ҳозир унинг икки қизи — Раҳима ва Раъно комбинатнинг пешқадамлари сафида.

Х. АЛИМОВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

Г. ЯБЛОНЬСКИЙНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАРШАВА, 2 октябрь. (ТАСС). ПХР Давлат кенгашининг раиси Г. Яблоньский Ольштин қишлоқ хўжалик академиясида сўзлаган нутқида, жумладан, бундай деди: ҳозир партия билан давлат ҳокимияти ҳукумат комиссиялари билан заводлараро комитетлар ўртасида имзоланган битимларда берилган ўз ваъдаларини бажариш, шунингдек ПХР Министрлар Советининг раиси сеймда эълон қилган барча гражданларнинг турмуш шароитларини яхшилаш программасини бажариш мақсадида қатъий позицияда турибдилар.

Қийинчиликларни бартараф этиш истагидаги кишилар билан шу қийинчиликлардан халқнинг социалистик манфаатларига зид бўлган ўз мақсадлари йўлида фойдаланиб қолишни истаётган кимсалар ўртасида катта тафовут бор. Бу кимсалар шу мақсадда гижгижлаш, ғаламислик ва жамоат безовталигини кучайтириш билан шуғулланмоқдалар.

Биз бу кучлар катта деб ҳисобламаймиз, деб таъкидлади Г. Яблоньский, бироқ уларни назарга олмаслик ҳам ярамайди, чунки сафсатабозлар ялтироқ сўзлардан устомонлик билан фойдаланишлари, жамоат тўғрисида ғамхўрлик қилиш деган гапни ниқоб қилиб олиб аҳволнинг тезроқ яхшиланишини истовчи кишиларнинг одилона ва тўғри кайфиятидан фойдаланиб қолишлари мумкин.

ЭРОН-ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД, 2 октябрь. (ТАСС). Ўтган сутка Эрон билан Ироқ ўртасидаги уруш ҳаракатлари асосан авиациянинг учишидан иборат бўлди. Ироқ ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида маълум қилинадики, Эрон авиациясининг зарбалари мамлакатнинг шимолидаги Киркук ва Мосул яқинидаги объектларга, Курдистондаги Сулаймония ва жанубдаги Басра районига қаратилган. Ироқнинг ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари икки самолётни уриб туширганлар. Томонлар ўртасида айрим танк жанглари бўлиб ўтган.

Ахборотда айтиладики, Ироқ самолётлари Аҳвоз ва Дизфулдаги нефть омборлари ва темирйўл станцияларини, шунингдек Аҳвоз ва Ободон яқинида Эрон қўшинлари тўпланган жойларни бомбардимон қилган.

Чет эл информация агентликларининг уқтиришича, икки мамлакат ўртасидаги тўқнашувлар «силлани қуритадиган узоқ уруш» тусини олмоқда. БМТ ҳузуридаги Ироқ вакили гапириб, Ироқ 5 октябрдан 8 октябргача даврда ўт очишни тўхтатиш ниятида эканлигини маълум қилди. Айни маҳалда Ироқ ташқи ишлар министри С. Ҳаммадийнинг Бағдод радиоси орқали эшиттирилган баёнотида айтиладики, башарти Эрон можарони тўхтатиш мақсадида Ироқ қўйган шартларни рад этгудек бўлса, Ироқ уруш ҳаракатларини давом эттираверади.

ТЕҲРОН, 2 октябрь. (ТАСС). Эрон парламентининг раиси Хошимий Рафсанжонининг айтишига кўра, Эрон қўшинлари бутун фронт бўйлаб қарши ҳужумга ўтганлар. Форс агентлиги Меҳрон шаҳри озод этилганлигини маълум қилди.

Эрон Президенти Банисадр БМТ Бош секретари номига юборган мактубида таъкидладики, Ироқ Эроннинг территориал суверенитетини бузиб турар экан, ўз мамлакати «икки мамлакат ўртасидаги можарони тўхтатиш хусусида бевосита ёки билвосита олиб борилувчи мунозаралардан ҳеч бир наф кўрмайди».

ЧЕХОСЛОВАКИЯ. Прага яқинидаги Ржежида жойлашган Чехословакия Фанлар академиясининг ядро тадқиқот институти ташкил топганига чорак аср бўлди. Совет мутахассислари иштирокида ташкил топган бу йирик илмий марказда атомдан тинчлик мақсадларида фойдаланиш проблемаларига бағишланган муҳим тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Суратда: институт биноларининг бирида ўрнатилган реакторда кузатув ишлари олиб борилмоқда.

ЧТК — ТАСС фотоси.

ИНДИРА ГАНДИНИНГ НУТҚИ

ДЕҲЛИ, 2 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон Эрон билан Ироқ ўртасида давом этаётган қуролли можародан жуда ташвиш чекмоқда, бу можаро тинчлик иши учун хатарли оқибатлар келтириб чиқариши мумкин, деди Бош министр Индира Ганди. У Мадорасда сўзлаган нутқида шуни уқтирдики, Ҳиндистон Эрон ва Ироқ билан дўстона муносабатлар боғлаб келмоқда. «Ҳиндистон ҳукумати давлатлар ўртасида чиққан ҳар қандай ихтилофлар тинч йўл билан ҳал этилиши мумкин, деган нуқтаи назарга ҳамиша амал қилиб келди. Ҳиндистон, — деб таъкидлади Бош министр, — доимий халқаро кескинликни юмшатиш тарафдори бўлиб келди ва келгусида ҳам шу сиёсатни давом эттираверади».

ПЕКИНДАГИ СУД МАЖЛИСИ ХУСУСИДА

ПЕКИН, 2 октябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг бош директори Цзэн Тао Пекиндаги матбуот конференциясида халқ вакиллари Умумхитой мажлиси доимий комитетининг Линь Бяо ва Цзян Цинларнинг «контрреволюцион гуруҳлари» иши юзасидан ўтказиладиган суд тартибига тааллуқли қарорини эълон қилди.

Айбланаётган ўн киши бу йил қабул қилинган жиноят қонуни асосида суд қилинади. Пекиндагилар Мао Цзэдунни ва унинг «ғоялари»ни аслида оқлаб кўрсатиш мақсадида сиёсий найрангбозлик қилишни кўзлаб, суд мажлисида «маданий революция» деб аталган машмашадаги жиноятларда Маонинг ва бутун маоизм меросининг ролини кўриб чиқишга йўл қўймай, бутун жавобгарликни Цзян Цин бошлиқ «тўртлар» шайкасига ва «Линь Бяо группаси»га тўнкашга уринмоқдалар. Бунинг устига Мао Цзэдун қурбон сифатида тасвирланмоқда, Маонинг энг яқин кишилари ва унинг иродасини бевосита ижро этган айбланувчилар эса «фитналар» ташкил этган ва ҳатто «дарға» жонига қасд қилишга уринган кимсалар қилиб кўрсатилмоқда.

Айтишларича, суд «очиқ» бўлади — унда «вилоятларнинг, автоном районларнинг, марказга бўйсунувчи шаҳарларнинг, турли партиялар ва ташкилотларнинг, давлат органларининг, армиянинг вакиллари» ҳозир бўладилар. Бироқ улар ҳамма мажлисларда эмас, айрим мажлисларда қатнаштирилади, шу тариқа кейинги бир неча ўн йил мобайнида Хитой бошига тушган фожиали воқеалар тўғрисидаги ҳақиқат ошкор бўлиб қолишига йўл қўйилмайди. Чет эл журналистлари суд мажлисига киритилмаслиги маълум қилинди.

КАРВОНБОШИ ОЛИСНИ КЎЗЛАЙДИ

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ БЎЛИБ ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРГАН ВА ЮКСАК МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА ПАХТА ТОПШИРАЁТГАН БЎКАЛИКЛАРНИНГ ЖАСОРАТЛИ ИШЛАРИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

ОТНИ ЕЛДИРИБ, ҳаммани қойил қолдириб, кўпчиликнинг ўртасидан улоқни олиб чиқиб кетишнинг ўзи бўлмайди. Эпчил, довюрак, чаққон чавандозгина бу вазифанинг уддасидан чиқа олади. Довруғи довон ошган бўкаликларнинг жасоратини чавандозларнинг чапдастлигига қиёслаш ўринлидир. Улар мавсум бошидан буён суръат отига қамчи босиб, ҳамон биринчиликни қўлдан бермай келаётирлар. Жонкуярлик, бурчга садоқат, ишга онгли муносабат ютуқлар омили бўлаётир. Шунинг учун ҳам улар йиллик пахта тайёрлаш ҳажмини муддатидан илгари бажардилар. Йиғим-терим суръати энг яхши бўлган 1977 йил 30 сентябрда бу районнинг пахта плани 88 процент, ўтган йили шу муддатда 10 процент бўлган эди. Бу йил эса шу куни план юздан ошиб кетди. Ҳақиқий қаҳрамонлик, фидокорлик намунаси бу.

Ғўза иссиқсевар ўсимлик, дейдилар. Агар қуёш ҳарорати етарли бўлмаса, у бу ҳароратни, кўриш деҳқон қалбидан олиши керак. Ана шунда у чунонам ҳосил қиладики, териб адо қилолмайсиз.

Бўка ана шундай оташқалб, деҳқончилик илмини пухта эгаллаб олган, ҳимматн тоғ чўққиларидек баланд, ориятли кишилар ватани. Улар ҳар бир колхоз ва совхоздагина эмас, ташкилотлар, корхоналар, муассасаларда ҳам бор. Ҳамма пахта ишқи билан ёнади, ҳамма жон куйдиради. Тер тўкиб, изланади.

Эсингизда бўлса керак, айни ёз чилласида райондаги Мингчинор истироҳат боғида область қишлоқ хўжалик илғорларининг катта анжумани бўлиб ўтди. Ғўза парваришидаги яхши тажрибалар ҳақида сўз кетганда бўкаликларнинг усули алоҳида тилга олинди. Бу усулнинг моҳияти шунда эдики, ҳар бир карта, участка партия, совет, қишлоқ хўжалиги активларига бириктиб қўйилади. Уларга конкрет топшириқлар берилади, мазкур кишилар шу участкадаги ҳосилнинг тақдири учун жавоб берадилар. Ишнинг бориши ҳақида вақти-вақти билан район партия комитетига ҳисоб бериб турадилар. Илғор тажрибалар оммалаштирилади, камчиликларни тугатиш бўйича зудлик билан тадбирлар кўрилади. Пахтачиликни ривожлантириш ишига бундай партиявий раҳбарлик ажойиб самаралар берди. Далаларда кўчатлар бутланди, ҳар туп ғўза серҳосил бўлиб ўсди. Бу орада район қишлоқ хўжалик ходимлари ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Уларнинг барча ҳосилни ўз кучлари билан териб олиш, мўл ва эртаки ҳосил етиштириш, теримга тайёргарликни ўз вақтида тугаллаш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш ҳамда пахта йиғим-терими даврида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни таъминлаш бўйича белгилаган тадбирлари область партия комитети томонидан маъқулланди.

Сўнгра бу тадбирларнинг бекаму-кўст бажарилиши учун катта ташкилотчилик ишлари олиб борилди. Сўз билан ишнинг бирлиги таъминланди. Катта-катта майдонларда мўл ҳосил етиштирилди.

Йиғим-терим даврида бош пахта штабининг фаолияти кучайтирилди. Бу штабда ишлар тармоқлар бўйича тақсимланиб, махсус план тузиб чиқилиб, ана шу асосда иш олиб борила бошланди. Одамларни далага чиқариш, теримни ташкил этиш штабига район партия комитетининг иккинчи секретари М. Аҳмаджонов, «зангори кема»ларнинг ишини ва унумли меҳнатни таъминлаш, териб олинган пахтани қабул пунктларига ўз вақтида етказиб бериш билан шуғулланадиган штабга район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи К. Содиқов, йиғим-теримни идеологик жиҳатдан таъминлаш, социалистик мусобақани йўлга қўйиш, болалар боғчалари ва яслилари ишини ташкил этиш вазифаси юкланган штабга район партия комитетининг, секретари Ф. Азимхўжаева, чорвачилик — гўшт, сут топшириш, шоли, қовун-тарвуз ҳосилини йиғиб териб олиш ишлари бўйича тузилган штабга район ижроия комитетининг раиси Р. Қодиров раҳбарлик қилади. Ҳар бир штаб составида турли касб эгалари, мутахассислар, раҳбар ходимлардан 10—20 киши бор. Улар соҳалар бўйича шуғулланадилар ва ўз ишлари ҳақида штаб бошлиғига ҳар куни ахборот берадилар. Штаб бошлиқлари бу ахборотларни умумлаштириб, ўз навбатида район партия комитетига ҳисобот бериб турадилар. Райкомнинг биринчи секретари бу штабларнинг ишини таҳлил этиб боради.

Район партия комитети ҳузурида, колхоз ва совхозларда тузилган матбуот марказлари иши аниқ ва пухта ташкил этилди. Бу марказлардан келган хабарлар ишланиб, ҳар куни, кун-ора махсус бюллетенлар чиқариб, эрта билан тарқатилади. Бу бюллетенларда илғорлар шарафланади, қолоқларга танбеҳ берилади. Йиғим-теримни ташкил этишдаги бу усул ажойиб самаралар берганлигини бугунги кунда ҳаммамиз билиб, кўриб, сезиб, қувониб турибмиз.

МАҲОРАТ ВА ЖАСОРАТ

ҲАР СОҲАНИНГ ўз усталари, миришкорлари, сардорлари бўлади. Бошқалар уларга эргашадилар, ўрганадилар, намуна оладилар. Саодат Гулаҳмедова ана шундай машъал пахтакорлардан. У ўз меҳнат фаолиятини оддий теримчиликдан бошлади ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Кейинчалик механизаторлик курсида ўқиб, турсунойчилар сафига қўшилди. Мана бир неча йилдирки, у комплекс механизациялашган бригадага моҳирлик билан бошчилик қилиб келмоқда. Йил сайин юқори ҳосил етиштираётир. У 50 центнерчилар сафидан мустаҳкам ўрин олган. Бу йил ҳам Саодат Гулаҳмедова бир группа илғор ташаббускор пахтакорлар қаторида гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштиришга сўз берди. Унинг бу ташаббуси область партия комитети томонидан маъқулланди.

Саодат ваъдасига вафо қилмоқда. У бошлиқ бригада деҳқонлари ҳозиргача гектаридан 55 центнердан хирмон кўтардилар. 60 центнерлик маррани ҳам сўзсиз эгаллаймиз, дейди у. Бунинг учун даламизда ҳосил етарли. Районда бундай миришкор пахта усталари кўп.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозидан Саид Иброҳимов, «Партия XIX съезди» колхозидан Аҳмад Душабоев, Тимирязев номли колхоздан Баёнқул Раҳмонов сингари ўртоқлар бошлиқ бригада коллективлари ҳам гектаридан 55—60 центнердан ҳосил олиш учун бел боғлаганлар. Улар техникадан моҳирлик билан фойдаланмоқдалар. Механизаторлар йиғим-теримда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Шунинг учун районда ҳозирги кунга қадар давлатга сотилган «оқ олтин»нинг 90 проценти «зангори кема»ларда териб олинди.

Терим мавсуми мусобақасида янги-янги қаҳрамонлар етишиб чиқди. Донгдор механизаторлар Сервер Усеинов, Михаил Галин сингари азаматлар сафига Жалғос Болатоев, Саидаҳмад Саймоқов, Ҳасан Ҳожиев, Алиқул Тўронов, Кўчали Омонов, Саид Жумабоев, Матан Раҳматиллаев сингари ёш, ғайратли механизаторлар қўшилишди. Улар илғорлар тажрибасини кенг қўлландилар. Техника билан тиллашдилар ва «зангори кема» бункерларидан 250—300 тоннадан ошириб пахта тўкдилар.

Ана шу сингари донгдор механизаторлар ишини кузатиб, пахтазорларни айланиб, Мичурин номли колхоз штабига келдик. Раис Ўроз ака Жорқинбоев телефонда ким билан дир сўзлашаётган эди. Бироз кутиб турдик. Шу пайт хона деворида осиғлиқ турган уч туп ғўзага кўзимиз тушди. Уларда кўсаклар бир текис очилган, барги бир текис тўкилган эди. Лекин чеккароқдаги ғўза тупининг тепа қисмида беш-олти кўсак буришиб турипти, яхши очилмаган.

— Дефолиацияни билиб оби-тобида ўтказмасангиз, шундай бўларкан,— деб тушунтирди бизга раис телефондан бўшагач. Агар дефолиация яхши муддатда ўтказилса барг ҳам бир текис тўкилади, кўсаклар баравар очилади.

— Сизларда қандай бўлди?

Раис бош агроном Алимбой Жумабоев ишидан хурсанд бўлиб гапирди. Барака топсин, ҳамма мутахассисларнинг бошини бир ерга қовуштирди, ҳар бир картанинг шароити ҳисобга олинди, асосан трактор аппарати билан дефолиацияни ўтказдик. Дефолиантлар яхши таъсир қилди. Ҳамма майдонларда машина теримини бир вақтда кенг фронт бўйлаб амалга ошириш имконияти туғилди. Шунинг учун ҳам мана бугун маррага етиб келдик. Ҳозир телефонда айтишди.

Биз дастлабки ғалаба билан раисни қутладик.

— Колхозчиларга, механизаторларга, қишлоқ аҳлига раҳмат,— деди раис. —Улар меҳнат қилишди.

Колхоз эришган ютуқ чиндан ҳам мақтовга сазовор. Ҳар гектаридан сентябрь ойида 40 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди!

Ваҳоланки, бундан беш йил илгари ҳосилдорлик 16 центнерга тушиб қолган эди. Хўжаликнинг иқтисодий қуввати заифлашиб, деҳқонларнинг ишга бўлган меҳри сўнабошлаганди. Ана шундай пайтда колхозга тажрибали пахтакор, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг ветерани, ажойиб ташкилотчи Ўроз Жорқинбоев раисликка тавсия этилди.

Раис активларга таянди. Бобо-деҳқонлар билан маслаҳатлашиб иш тутди. Мутахассисларнинг фикр-мулоҳазаларига диққат билан қулоқ солди. Уларнинг таклифларини ўрганиб, ишлаб чиқаришга жорий этиш учун ҳаракат қилди. Деҳқончилик маданияти юксалди. Ердан, техникадан фойдаланишда қатъий тартиб амалга оширилди. Кўрилган тадбирлар йил сайин салмоқли натижа бера бошлади. Беш йил давомида ҳар гектаридан олинадиган ҳосилга 25 центнердан пахта қўшилди. Бу ажойиб кўрсаткич!

ҲОРМАНГ, ОТАХОНЛАР

ЙИҒИМ-ТЕРИМ бошланган кунларда бир группа отахонлар биз ҳам теримда қатнашамиз, деб район партия комитетига кириб келишди. Райком секретари Тўхтамурод Исломов уларни илиқ қарши олди. Отахонлар билан дилдан узоқ суҳбатлашди. Уларнинг нияти қатъий эди.

— Минг раҳмат, сизларга, отахонлар,— деди райком секретари. Бошимиз кўкка етди. Ҳимматингизга қойилмиз...

Область касаба союзлари Совети Бўка посёлкаси пенсионерлари ташаббусини маъқуллади. Бутун қишлоқ, бутун халқ, юрагида ўти, шижоати бор ҳар бир киши пахта фронтига отланди.

Чоллар бригадаси «Ленинизм» колхозида ишлаётган экан. Ўша томонга йўл олдик. Колхоз идораси Пискентга олиб борувчи катта йўлнинг унг томонида жойлашган эди. Идора олдида раисни, район қишлоқ хужалик бошқармасининг бошлиғи Комил Содиқовни учратдик. Улар кечаги ишни сарҳисоб қилиб, бугунги теримнинг ташкил этилишига оид айрим масалаларни муҳокама қилишаетганди. Фурсатдан фойдаланиб рўпарадаги кўрсаткич тахталарини кўздан кечира бошладик. Хўжаликда 16 та бригада бор. Уларнинг ҳар бири исми ва фамилияси тўғрисида бириктилган майдон, план, олинган мажбурият, ҳосилдорлик ва кунлик иш унуми ёзиб қўйилибди. Социалистик мусобақанинг таъсирчанлиги, оммавийлигини таъминлашнинг яхши усули қўлланила бошлаган. Биринчи ўринни эгаллаган бригада фамилияси рўпарасида ракетанинг рамзий расми турипти. Иккинчи ўринни эгаллаган бригада фамилияси тўғрисида самолётнинг, учинчи ўринни эгаллаган бригада фамилияси тўғрисида эса поезднинг расми бор.

Ҳар беш кунлик якунига қараб бу расмларнинг ўрни ўзгартириб турилади. Энг сўнгги ўринни эгаллаган бригада исми фамилияси рупарасига тошбақа, калишнинг расми қўйилади.

—Мусобақа натижаларини ҳаммага ошкор қилиш,— деб тушунтирди раис,—жуда катта фойда келтирмоқда. Куни кеча, отини айтмай қўяқолай, бригадирларимиздан бири менинг олдимга келиб қолди. Унинг кайфияти яхши эмасди.

— Жон ука,— деди у,— ялиниб,— мана процентимиз ҳам кўтарилиб қолди. Менинг фамилиям тўғрисидаги тошбақа расмини олиб қўйгин. Фарзандларимдан жуда уятга қолдим. Ҳар куни гапиришиб ҳоли-жонимга қўйишмаяпти.

— Яна бир кун сабр қилинг, дедим кулиб,— Эртага маслаҳатлашиб кўрамиз...

Оммавий партиявий, ташкилий ишларнинг самарадорлиги рақамларда ўз ифодасини топмоқда. Колхоз ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил топшириб, планни барвақт бажарди. Айни кунларда 45 центнерлик марра учун кураш бораётир. Биринчи машина теримида илгарилари аранг 12—15 центнердан ҳосил олинарди. Бу йил бўлса 28—30 центнердан ҳосил йиғиб олинди.

...Чоллар бригадаси колхознинг Раҳмат Сулаймонов бошлиқ бригадаси далаларида меҳнат қилаётган эди. Уларга илгари бир неча йил хўжаликка раҳбарлик қилган, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғаффор Азаматов бош-қош. Ана, рўпарадаги картадан кўксига тушган соқоли пахтадай оқариб турган отахон чиқиб келяпти. Саломлашдик.

— Саккиз килограмм,— деди Ғаффор ака унинг пахтасини тортиб олар экан,— дурустсиз-ку!

— Бир қўллаб теряпмизда,— деди ота.

Ғаффор Азаматов бизни таништирди. Эшбой Назаров, ёшлари етмишдан ошган. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, фашистлар билан қаҳрамонона жанг қилиб ўнг қўллари ногирон бўлиб қолган...

— Тунов куни,— дейди отахон,— далага келаётсам, туппа-тузук одам, уйда бола-чақаларингизнинг олдида дам олиб ўтирсангиз бўлмайдими, сизни ҳеч ким мажбур қилмайди-ку, далага чиқиб пахта теришга,— дейди.

Тўғри, у мени аяпти. Лекин очиғини айтганда жаҳлим чиқди. Ахир, ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳамма далада, ҳамманинг фикри-ёди «оқ олтин»ни ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан териб олишда. Шундай пайтда уйда ўтириб бўладими! Ахир, ҳа деган туяга мадад.

Бу гаплар кимни тўлқинлантирмайди дейсиз. Ғаффор ака Йўлдош Умбетов, Абдурасул Рашидов, Раҳмон Абдураҳмонов, Исмоил Маткаримов, Парда Қорабоев, Ғулом Раҳимов, Худойберди Маткаримов сингари отахонларнинг номини ҳам алоҳида ҳурмат билан тилга олди. Улар баҳоли қудрат далага чиқиб, қўлларидан келганча пахта термоқдалар.

СЎНГГИ ҲУЖУМГА

«РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ улкан «оқ олтин» хирмонига ўзимизнинг 85 минг тонна дурдонамиз билан ҳисса қўшамиз». Бўкаликлар ана шу мақсадни дилларига жо қилиб олганлар. Бригадалар ўртасидагина эмас, колхозлар ўртасида ҳам эллик центнерчилар ҳаракати авж олгани ғоят таҳсинга сазовордир. Ана шундай хўжаликлардан бири «Коммунизм» колхозидир.

— Ҳосилимиз чиндан ҳам мўл бўлди,— деди раис С. Саймоқов,—колхозчиларимиз жуда яхши меҳнат қилишди. 24 сентябрь куни областда биринчи бўлиб ғалаба рапортига қўл қўйган эдик, 30 сентябргача ҳар гектаридан олинган ҳосилга олти центнердан пахта қўшилди. Мўлжалимиз — 50 центнер.

Ҳозир хирмонларда 35 та кўсак чувийдиган машина ишламоқда. Ҳар куни планнинг уч ярим процентидан ошириб пахта тайёрланмоқда.

Колхознинг Ўроқбой Ақлбоев, Омон Ҳасанов бригадалари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Улар гектаридан 55—60 центнердан ҳосил топширишга бел боғлаганлар.

Райондаги Тимирязев номли колхозда ҳам механизациядан, ишчи кучларидан, меҳнат ресурсларидан фойдаланишда, мусобақани ташкил этишда прогрессив усуллар қўлланилмоқда. Шунинг учун ҳам бу колхоз «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм» колхозлари сингари гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда.

Бўкаликлар пахта тайёрлашда ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Айни кунларда улар ўн биринчи беш йиллик ҳисобига 50 минг тонна пахта сотиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида ҳам беш йиллик планлар муддатидан илгари ортиғи билан бажарилди.

— Карвонбоши олисни кўзлайди,—дейди район партия комитетининг биринчи секретари Т. Исломов.— КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездларига муносиб меҳнат совғалари тайёрлаймиз.

Н. РИХСИЕВ,
А. МИРЗААҲМЕДОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Бўка районидаги К. Маркс номли колхозда социалистик мусобақа намунали ташкил этилган. Ғолиб механик-ҳайдовчилар ўз вақтида моддий ва маънавий рағбатлантириб борилмоқда. Суратда: колхоз бош инженери Н. Муҳиддинов мусобақада ғолиб чиққан механизатор Н. Достоновга кўчма вимпел топширмоқда.

Х. Аввалов фотоси.

ҒАЛАБА РАЙОНИНИНГ МАРДУ-МАЙДОН ПАХТАКОРЛАРИ ҲАМ МАРРАГА БАРВАҚТ ЕТИБ КЕЛДИЛАР

*

Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Сулаймонов бу йилги мавсумда «зангори кема»си бункеридан хирмонга 250 тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олган. У аҳдига яраша ишлаб, ҳозирнинг ўзида машинасида 200 тонна пахта териб қўйди. Суратда: А. Сулаймонов.

А. Абалян фотоси.

*

ХИРМОНЛАР БАРАКАСИ

Пахта штабида кунлик иш якунларини муҳокама қилиб ўтирган эдик. Марказдан хушхабар келиб қолди. Районимиз пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли бажарибди. Ҳаммамиз ўзимизда йўқ шод эдик. Бир-биримизни ғалаба билан қутладик.

Шу дамда беихтиёр колхозимиз районда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекканини, эришилган катта ютуққа озми-кўпми ҳисса қўшганини эсладик.

Биз пахта терими бошланиши арафасида коммунистларнинг очиқ партия йиғилишини ўтказган эдик. Ўшанда сўзга чиққан коммунистлар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан мусобақани кенг қулоч ёйдириб, зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Бригада бошлиқларидан Петр Ким, Павел Дё ўртоқлар гектар бошига 55 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга азму қарор қилганликларини билдирдилар.

Механизаторлар ваъдаси ҳам катта бўлди. Ўроқбой Нишонов 180 тонна ўрнига 200 тонна, Ғани Нурмуҳамедов эса 190 тонна ўрнига 200 тонна пахта териб беришга ҳаммани ишонтирдилар. Йиғилиш руҳи қалбларни янги умидларга тўлдирди. Коммунистлар ҳам, партиясиз активлар ҳам мавсумда яна ҳам зўр ғайрат кўрсатиб ишлашга, йиғим-теримни қисқа муддатларда ўтказишга отландилар.

Кечагидек эсимизда. Йиғим-теримни намунали ўтказиш юзасидан белгиланган дастлабки тадбирларда план 28 сентябрда бажарилади, дейилган эди. Аммо, пахтаси очилган карталарни кўздан кечириб бу муддатни яна ҳам қисқартириш мумкин деган хулосага келдик. 11 сентябрда 13 та терим машинасининг ҳаммаси далага чиқарилди.

Дастлабки куни йиллик пахта тайёрлаш планининг икки проценти миқдорида ҳосил топширдик. Кунлар ўтиши билан механизаторлар маҳорати ошди, машиналарнинг унумли ишлаши таъминланди. 14 сентябрда тўққиз процент миқдорида пахта тайёрладик. Ундан кейинги олти кун давомида 10 процентдан пахта топшириб, маррага яқинлашдик. Ниҳоят 25 сентябрь куни районда биринчи бўлиб ғалаба рапортига имзо чекдик.

Биз 430 гектар майдонга пахта экиб, гектар бошига 50 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга сўз берган эдик. Давлатга 1610 тонна пахта сотиб, дастлабки маррани барвақт эгаллаган бўлсак-да, терим суръати бир дақиқа ҳам пасайгани йўқ. Ўроқбой Нишонов аллақачон ўз ваъдасини бажариб қўйди. Унинг терган пахтаси 240 тоннага яқинлашиб қолди. Ғани Нурмуҳамедов, Павел Хон ўртоқлар ҳам 200 тоннадан ошириб пахта териб беришди.

Йиғим-терим ишлари ипатоволиклар усулида ташкил қилинган. 2 та терим-транспорт отряди тинимсиз ишлаб турипти. Бу отрядларда мавсумий партия группалари ташкил қилинган. Группа аъзолари йиғим-теримнинг тез ва соз боришини назорат қилиб турибдилар.

Ҳозир ҳамқишлоқларимизнинг эътибори социалистик мажбуриятни ҳам барвақт бажаришга қаратилган. Узоғи билан 15 октябргача бу маррани ҳам эгаллаймиз. Ҳозир бутун куч оширилган мажбуриятни бажаришга, гектар бошига 50 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга қаратилган.

Айни пайтда 347 гектар майдондаги канопни ҳам ўриб олдик. Шу кунларда шоли ўрими қизғин бораяпти. 70 гектар майдонда шоли ўстирганмиз. Қирмизи дон хирмони баракали бўлмоқда. Колхозимиз аъзолари барча соҳада эришаётган ўз ютуқларини партиямизнинг бўлажак XXVI съездига бағишламоқдалар.

Т. ХОЛТУРСУНОВ,
Ғалаба районидаги «Победа» колхози партия ташкилотининг секретари.

МАРД ДАЛАДА СИНАЛАДИ

Колхозимиз аъзолари 29 сентябрдан буён давлатга социалистик мажбуриятлари ҳисобига пахта топшираётирлар. Улар бу йилги йиғим-терим мавсумини ҳар қачонгидан ҳам зўр уюшқоқлик билан ўтказишди. Шу туфайли пахта тайёрлаш йиллик ҳажми 14 иш кунидаёқ бажарилди.

Пахтакорларимиз ҳосил теримини комплекс механизациялашда бой тажриба тўплаганлар. Бу йил ҳам ишни ипатоволикларнинг илғор иш тажрибаси асосида ташкил этдик. Терим-транспорт отрядларига пахта териш машиналари, транспорт тракторлари билан бир қаторда техника воситаларига хизмат кўрсатадиган кўчма устахоналар, машиналарни ёнилғи-мойлаш материаллари билан таъминлайдиган воситалар ҳам бириктиб қўйилди.

Бу машина теримининг долзарб палласида агрегатлардан юксак унум билан фойдаланиш имконини берди. Механик-ҳайдовчиларимиз пахтазорларда чинакамига жасорат кўрсатишди. Улар йиллик ҳажмда белгиланган пахтанинг деярли ҳаммасини «зангори кема»лари ёрдамида териб олдилар. Айниқса, моҳир дала гвардиячимиз Мадиёр Шарипов ҳамкасбларига ибрат бўлди. У ҳозирнинг ўзида «зангори кема»си бункеридан хирмонга 250 тонна «оқ олтин» тўкди. Сафар Худойберганов ҳам колхозимиз механизаторлари ўртасидаги социалистик мусобақада пешқадамлар сафида боряпти. Унинг машинада терган пахтаси 200 тоннадан ортиб кетди.

Пахта теримини уюшқоқлик билан ўтказиш учун хўжалигимиз бригадалари, механик-ҳайдовчилари ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдиришга алоҳида эътибор бердик. Бу мусобақага ҳар беш кунда мунтазам якун ясаб борилди. Илғорлар кўчма Қизил байроқлар, вимпеллар ва пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Кохозимизда мўл ҳосил усталари кўплаб топилади. Улар областимизнинг бир группа илғор пахтакорлари ташаббусига қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида «оқ олтин»дан рекорд ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Мўл ҳосил усталари ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар. Бу йил Абулқосим Бейсенов бошлиқ бригада коллективи айниқса фидокорона меҳнат қиляпти. Улар пахта тайёрлаш планини хўжаликда биринчилар қатори бажаришган эди. Ҳозиргача эса ҳар гектар майдондан 45 центнердан хирмон уйишди. Бу бригада аъзолари 50 центнерлик маррани эгаллашни кўзлашган.

Пахта ҳосилдорлигини оширишда Ғаффор Жунусов, Алексей Югай, Абдулҳай Абдуқодировлар бошлиқ бригадалар азаматлари ҳам намуна кўрсатаётирлар. Улар шу кунгача ҳар гектар майдондан 40—43 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишди.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашаётган хўжалигимиз пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш юзасидан оширилган мажбурият қабул қилганлар. Бу давлатга йиллик ҳажмда белгилангандан 900 тонна кўп пахта сотилади, деган гап.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Колхозимиз барча аъзолари бу ҳосилнинг бир мисқолини ҳам нес-нобуд қилмай тезроқ йиғиштириб олиш чораларини кўришяпти. Пахтазорларда ҳамон «зангори кема»лар жавлон уряпти. Улардан унумли фойдаланиш туфайли кунига планнинг 4—5 проценти миқдорида пахта тайёрлашга эришаётирмиз. Терим суръатини бўшаштирмай, юксак социалистик мажбуриятни 20 октябргача бажаришга аҳд қилганмиз.

У. БАҲОДИРОВ,
«Ленинград» колхозининг раиси.

Суратда: Ғалаба районидаги Энгельс номли колхознинг моҳир механик-ҳайдовчиси Э. Эргашев.

У. Мардиқулов фотоси.

МАРРАМИЗ 60 ЦЕНТНЕР

Бригадамиз учун ҳеч қачон ўтган йилги натижа бу йил марра бўлган эмас. Якунловчи йил бошидан 60 центнерлик хирмонни мўлжаллаб, иш бошладик. Оби-ҳавонинг қулай келишидан оқилона фойдаланиб, ҳамма карталарда ғўзаларни бир текис серҳосил қилиб ривожлантирдик.

Тер тўкиб қилган меҳнат зое кетмади. Хўжаликда биринчилар қатори теримни бошлаб юбордик. Маҳмуд Ўринбоев, Сафар Тожиев сингари механик-ҳайдовчиларимиз дастлабки кунларданоқ ўз машиналари бункеридан 20 тоннага етказиб пахта тўкишди. Терим агрегатларининг бекор туриб қолиши, пахтани топширишда узилишга йўл қўймаслик учун астойдил курашдик. Натижада пахта тайёрлаш йиллик плани бир ҳафтага қолмай бажарилди.

Колхозимизда ҳам дастлабки довондан аллақачон ошиб ўтилган. Энди юксак мажбурият учун кураш қизғин давом этмоқда. Бригадамиз меҳнат аҳли ана шу курашнинг олдинги сафида бораётир. Ҳозиргача ҳар гектар майдондан йиғиштириб олган ҳосилимиз 50 центнердан ошиб кетди. Яқин кунлар ичида ҳосилдорликни 60 центнерга етказамиз.

Набм ЎРИНБОЕВ,
Свердлов номли колхознинг бригада бошлиғи.

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ ШУКУР БУРҲОНОВ-70 ЁШДА

НОЁБ ИСТЕЪДОД

Агар мен шоир бўлганимда, Шукур Бурҳонов санъатини гирдоб ва гулга ташбиҳ бериб, шаънига достон ёзган бўлур эдим.

Агар мен рассом бўлганимда, Шукур Бурҳоновни қоя ёнида инсон ва башар аъмолини ўйлаб ҳаёлга чўмган файласуф сиймосида гавдалантирган бўлур эдим.

Агар мен композитор бўлганимда, актёр ва граждании Шукур Бурҳонов образини симфония воситалари билан тасвирлаган бўлур эдим...

Ҳа, Шукур Бурҳонов санъатини таърифлашда баъзан оддий сўз ожизлик қилиб қолади. Уни шеър тили билан, ранглар силсиласи билан, оҳанглар қуюни билан тўлиқ ифода қилиш мумкин. Шукур Бурҳонов санъати шу қадар мураккаб, шу қадар теран, шу қадар мукаммалдир.

Шукур Бурҳонов ўз санъати билан қаҳрамонлик, ақлий ва руҳий жасоратни, гуманизм ва коммунистик эътиқодни, маънавий бутунлик, софлик ва улуғворликни, чин муҳаббат, садоқат, меҳру-вафо ва дўстликни улуғлайди. Золимлик, ёвузлик, маккорлик, маънавий ва руҳий қашшоқлик, хиёнат, худбинликни қаттиқ қоралайди. Шукур Бурҳонов ва унинг қаҳрамонлари инсон ва инсоният ўтмиши, ҳозири ва келажаги, маънавий ва руҳий камолоти устида ўйлайди, хаёл суради, изтироб чекади. Бугина эмас. Шукур Бурҳонов қаҳрамонлари озодлик ва истиқбол, бахт ва ҳақиқат учун кураш олиб боради.

Бинобарин, актёр Шукур Бурҳоновни нафосат ва абадият куйчиси деб атамоқ мумкин.

Шукур Бурҳонов театр томошабинининг ақлини пешлаши, руҳий оламини бойитиши, унинг ақли ва қалбида гўзаллик ва эзгулик уруғларини сочиши керак деб ҳисоблайди. Шу сабабдан у ҳар қандай асарга, ҳар қандай ролга рози бўла қолмайди. Асар ва ўзига мўлжалланган ролнинг ғоявий салмоғини, томошабин учун зарурлигини ўйлайди ва ўз истеъдоди, имконияти ва интилишларига мос келиш-келмаслиги устида бош қотиради. Санъатда бирон янги гап айтиши, томошабинни ларзага сола олишига кўзи етсагина ишга киришади.

Санъаткорнинг байроғи — ғоявийлик, мезони — мазмундорлик, муддаоси — таъсирчанликдир. У томошабинни ўз қаҳрамонининг ҳамдард йўлдошига айлантириши учун ҳаракат қилади.

Ҳа, Шукур Бурҳоновнинг санъати шунчалик таъсирчанки, томошабин ақли, хаёли, ҳиссиётини бутунлай ўзига ром қилиб олади, уни фикр ва туйғулар силсиласи билан сеҳрлайди. Томошабин узоқ вақт ана шу санъат таъсирида яшайди. Бунда артистнинг ёрқин истеъдодигина эмас, балки фидоийлиги, маслаги ва ниятининг бутунлиги, ҳаёт ва замон билан ҳамнафаслиги, томошабинлар диди ва завқини яхши билиши, меҳнаткашлиги ва масъулиятни чуқур ҳис этиши таянч омилларидир.

Санъаткорнинг роль устида ишлаш жараёни ҳам ўзига хос. Бўлажак образнинг икир-чикиригача, яъни бош кийимининг рангидан тортиб туфлисининг боғичигача, қадам ташлашидан тортиб сўзлаш, оҳангигача пухта ўйлаб, образ ичига кириб олмагунча қўймайди; на ўзига, на постановкачиларга тинчлик беради, барчадан жиддият ва интизом талаб қилади. Шунинг учун ҳам Шукур Бурҳонов иштирокидаги репетициялар — актёр ва режиссёрлар учун мисоли бир мактаб вазифасини ўтаб келади.

Шукур Бурҳонов премьерадан кейин ҳам тинчимайди, янги топилмалар билан образни мукаммаллаштириб боради. Ролни юзинчи марта ўйнаётганда ҳам дастлабки жозиба, эҳтирос, ҳис-ҳаяжон, мантиқ, маҳорат сақланиб қолади. Сақланиб қоладигина эмас, янада бойиб, теранлашиб боради. Сиз гўё премьерада ўтиргандай ҳаяжонланасиз, актёр санъатига лол ва шайдо бўласиз.

Ҳа, Шукур Бурҳонов — фавқулодда катта истеъдод эгаси, драма санъатимизнинг шунқорларидан биридир. Унинг фақат ўзигагина хос бўлган мавзуи, услуби, воситалари, кўлами, жозибаси, сеҳри бор. Бунга санъаткор осонликча эришмаган, албатта. Биргина туғма истеъдод билан узоққа бориб бўлмайди. Бунинг учун санъаткор бутун умр қаттиқ ишлади, фидойи бўлди, устозлардан таълим олди, муттасил ҳаётни ўрганди, донолар маслаҳатига қулоқ солди, билими ва малакасини оширди; нафақат ўзбек санъати, балки умуман совет театри ва кинематографияси муаммолари билан яшади, қардош санъаткорлар билан дўстлик ришталарини маҳкам боғлади.

Натижада, ўзбек санъатининг фахрли санъаткорлари сафидан ўрин олди, умумсовет театр маданиятининг йирик намояндаларидан бирига айланди.

Шоҳ Эдип (юнон драматурги Софоклнинг шу номли трагедиясида) ва Сулаймон ота (Ў. Умарбековнинг «Қиёмат қарз» драмасида) образлари Шукур Бурҳонов ижодининг чўққиси бўлди. Актёр мазкур ролларда бетисно ва том маънода санъат ва маҳорат осмонида баланд парвоз қилди. Ҳақиқат ва эзгулик йўлида нима лозим бўлса, барчасига тайёр бўлган катта инсон руҳияти, ҳатти-ҳаракатини шоирона ва олимона тадқиқ этувчи юксак трагизм чўққиларини забт этди.

Эдип роли Шукур Бурҳоновнинг ички драматизм, фожиавий образлардаги изланишларини ажойиб бир ниҳояга етказган шоҳ образларидан биридир. Ўлмас Умарбеков драмаси асосида яратилган «Қиёмат қарз» спектаклининг бош қаҳрамони Сулаймон ота ролида эса санъаткор барча жанрларда олиб борган изланишларини жамулжам қила олди.

Шукур Бурҳонов Сулаймон отани она тупроқни, боғларни, нозу неъматни, борингки, одамийликни севадигангина эмас, балки ана шу тупроқ, ана шу сахий табиат, ана шу яхшилик ва самимият бағрида умри ўтиб, ушбу эзгуликлар билан туташиб кетган чўпон қиёфасида гавдалантиради. Шукур Бурҳонов Сулаймон ота образи орқали ўзининг чинакам истеъдод эгаси, юксак одамийлик ва эҳтиросли гражданликдан иборат фазилат соҳиби эканини намойиш этди. Юксак фалсафий умумлашмага эришди, кўп қиррали, чинакам ҳаётий, такрорланмас саҳнавий образ яратди.

* * *

Бизнинг ҳур мамлакатимизда ҳалол меҳнат қилган ҳар қандай санъаткор шуҳрат, қадр-қиммат топади. СССР халқ артисти, Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат белгиси» орденлари кавалери Шукур Бурҳонов 70 ёшда яна бир олий мукофот — Октябрь революцияси ордени билан тақдирланди.

Халқимизнинг суюкли, ардоқли санъаткорига узоқ умр ва баракали ижод тилаймиз.

Муҳсин ҚОДИРОВ,
санъатшунослик доктори, профессор.

БИЗНИНГ ШУКУР АКА

К. С. Станиславский: менинг системам истеъдодли актёрлар учун зарур эмас, лекин у маҳоратсиз актёрлар учун ҳам ҳеч нарса бермайди, деб айтган эди.

Шукур Бурхонов табиатан Станиславский системасига мос артист. Мен уни буюк актёр деб айтишдан асло чўчимайман.

Устоз Тошхўжа Хўжаев кунларнинг бирида айтиб берган эди: А. Островскийнинг «Айбсиз айбдорлар» спектаклидаги Незнамов ролига тайёрланаётган Шукур ака саҳнадаги Шмага ва Кручининаларнинг суҳбатини эшитиб, йиғлаб ўтирар эканлар.

Шукур ака ўзи қатнашадиган спектаклга 5—6 соат олдин келадилар. У киши ишга келиши билан театрда ғайри табиий санъат сукунати бошланади. Каттаю-кичик биладики, бугун Шукур Бурхонов «Шоҳ Эдип» ёки «Қиёмат қарз»даги ролига тайёргарлик кўраяпти. Театр вахтёридан тортиб, катта санъаткорларгача буни ҳис этиб, жимликни авайлашга ҳаракат қиладилар. Бу коллективнинг актёрга бўлган меҳр-муҳаббатидан далолат беради.

Хўш, спектаклга олдинроқ келишдан мақсад нима? Шукур ака ўзи ўйнайдиган ролларга психологик жиҳатдан алоҳида тайёргарлик кўрадилар. Қаҳрамон ички дунёсини ўзиники қилиб оладилар. Эҳтимол, бу тайёргарлик даври беш-олти соат эмас, икки-уч кун, ҳатто ойлаб давом этган бўлиши мумкин. Балки Шукур ака образ қиёфасини ҳар жиҳатдан мукаммал очиб бериш учун кўп вақт сарф қилар...

Шукур Бурхонов — кенг диапазонли актёр. Унинг дунёси, менинг назаримда, Шекспир трагедияларидаги дунёни, Бетховен симфонияларидаги дунёни ўзига қамраб олгандир.

Шукур ака қайси роль устида ишламасин, у кишининг принципиал гражданлик позициялари бор. Бу позициялари орқали актёр томошабинларда ҳаётга нисбатан чексиз меҳр-муҳаббат, кишилар орасидаги муносабатда софдил, виждонли бўлишга ундовчи эзгуликни ҳис этамиз.

Саҳна санъати тарихида кўпгина мисоллар бор: баъзи актёрлар режиссура билан шуғулланишни орзу қиладилар ва баъзан бу йўналишдаги ишлар яхши натижалар беради. Лекин Шукур аканинг актёрлик фаолиятига келсак, у кишида режиссурага интилиш сезилмайди. Бу шундан далолат берадики, Шукур Бурхонов актёрликни бошқа ҳамма касблардан улуғ деб ҳисоблайдилар.

Ўз санъати билан элда эътибор қозонган Маннон Уйғур, Етим Бобожонов, Аброр Ҳидоятов, Олим Хўжаев, Александр Гинзбург, Тошхўжа Хўжаев каби санъаткорларнинг ижодий фаолияти Ҳамза номли театр саҳнаси билан чамбарчас боғлиқдир. Эндиликда ана шу шонли анъанани Шукур Бурхонов каби тажрибали санъаткорлар ўз маҳоратлари билан бойитиб бормоқдалар.

Шукур ака ёшларнинг севимли устози. У ёш актёрларнинг репетицияларида тез-тез иштирок этиб, уларга зарур маслаҳатларини бериб, тажрибаларини ўргатиб борадилар.

Биз, бугун халқимизнинг севимли санъаткори, СССР халқ артисти Шукур Бурхоновнинг етмиш ёшлик қутлуғ тўйлари ва бу сана муносабати билан у кишининг партия ва ҳукуматимиз томонидан улкан мукофот — Октябрь революцияси ордени билан тақдирланганликларини театр коллективи номидан чин юракдан қутлаймиз. Шукур акага сиҳат-саломатлик, ижодларида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Баҳодир ЙЎЛДОШЕВ,
Ҳамза номидаги Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрининг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

Халқимизнинг севимли санъаткори талқин этган қаҳрамонлар қалблардан ўчмас бўлиб жой олган. Суратларда: СССР халқ артисти Шукур Бурҳонов К. Яшининг «Йўлчи юлдуз» драмасидаги В. И. Ленин ролида; «Ўзбекфильм» киностудиясида яратилган «Инқилоб чавандозлари» фильмидан кадр.
К. Ромеев ва С. Маҳкамов фотолари.

ГАЗАНДАЛАР ТЎДАСИНИНГ ТУГАТИЛИШИ

Газетамизнинг 26—27 февраль сонларида бир неча йил давомида Тошкент шаҳри ва Тошкент областида давлат ҳамда гражданларнинг шахсий машиналарини ўғирлаш билан шуғулланиб келган, неча-неча кишиларнинг ёстиғини қуритган бир гуруҳ жиноятчиларнинг қилмишлари, орган ходимлари томонидан уларнинг қўлга олиниш тафсилотлари ёзилган эди. Шу материал юзасидан редакция газетхонлардан кўплаб хатлар олди. Хатларда қабиҳ ишларга қўл урган, инсонлик қиёфасини йўқотган қотилларга нисбатан қаҳр-ғазаб, нафрат туйғулари ифодаланган бўлиб, қонун йўли билан уларни қаттиқ жазолаш сўралганди.

22 кун давом этган очиқ суд мажлиси яқинда ниҳоясига етди, қотиллар қилмишлари учун тегишли жазо олдилар.

Улар қаёққа шошилишяпти, нега бетоқат — бекатда турган йўловчилар бунга эътибор беришмайди. Қотмадан келган, новча бўйли йигит айниқса бетоқат. Йўл ўртасига тушиб, дуч келган машинага қўл кўтаради, ҳайдовчи тўхтамай ўтиб кетгач, орқасига қайтиб, шеригига юзланди:

— Буниси яшашни истайди, ҳаётдан умиди бор экан, — дейди заҳарханда жилмайиб.

— Ҳовлиқма, бири бўлмаса бошқаси тўхтар. Маркасига эътибор бер. «Жигули» бўлсин.

Шу пайт светофорнинг кўк чироғи ёниб, машиналар оқими Максим Горький проспектидаги ТуркВО бекатига яқинлашади. Лунгу қўлидаги сигаретани ташлаб, олдинга интилди. Икки-уч машина ўтиб, навбатдагиси йўл чеккасида охиста тўхтайди.

— Шошиб турибмиз, дўстим. Авиасозлар шаҳарчасига элтиб қўйсангиз. Сизни хурсанд қиламиз.

Ҳайдовчи рози бўлди. Икки йигит ва бир қизни ўз бағрига олган «Жигули» жойидан қўзғалиб, тезликни оширди. Олдинда Владимир Лунгу, орқа ўриндиққа эса Фёдор Клюко билан Зинаида Резниковалар жойлашишди. Белгиланган манзилга етиб келингач, машина тўхтади-ю, Мажидов бир зум саросимада қолди. Ҳозиргина ёнида бамайлихотир гаплашиб келаётган йигит унинг биқинига пичоқ тиради, орқасидагиси эса бўғзига чанг солди. Олдида беш-олти кишини кўрган ҳайдовчи жон ҳолатда бақириб, сигнални босди:

— Ёрдам беринг, ёрдам!

СУД ЗАЛИДАН

— Овозини ўчир, Федька,— деди пичоқни узата туриб Лунгу,— ва эшикни очди. Клюко эса вақтни ўтказмай, ҳайдовчининг бўйнига пичоқ санчди.

Абдуқаюм Мажидов бир ҳалқага бирлашган Ўринбой Исроилов бошлиқ газандалар тўдаси қотилларининг сўнгги қурбони эди. Яқинда ана шу қотиллар устидан бошланган суд тафтиши ниҳоясига етди. А. Липатов раислигида ўтган очиқ суд йиғилишида 11 кишидан иборат қотиллар тўдасининг қабиҳ жинояти кўриб чиқилди. Смотров, Юсупов, Адҳамов ҳамда Мажидовларнинг ҳаётига тажовуз қилган, қатор давлат, муассаса ва ташкилотларнинг машинасини ўғирлаш билан мунтазам шуғулланиб келган, инсонлик қиёфасини йўқотган, ичкилиг-у маишатга муккасидан кетган газандалар оқибатда суднинг қора курсисига ўтирдилар.

«Қилмиш-қидирмиш» деганларидек, қотиллар ўз жазосини олдилар. Босқинчилар тўдасининг актив аъзоси, пул, мол-дунё йўлида ўз виждонини ҳам гаровга қўювчи «Ташавтотехобслуживание» ишлаб чиқариш бирлашмасининг собиқ бекободлик таъминотчи инженери Ўринбой Исроилов, Тошкент шаҳар Фрунзе район ички ишлар бўлими қоровули Валентин Гришаев, республика алоқа министрлиги шофёри Сергей Ким, қинғир ишлари учун неча бор қамалиб чиққан, ўғирлик ва босқинчиликни ўзига касб қилиб олган, иш жойининг тайини йўқ Владимир Лунгу ва Федор Клюколар олий жазо — отишга ҳукм қилинди.

«Узплодоовощвинпром» аграр саноат ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 12-трестнинг таъминотчиси Рихсивой Исроилов 14 йилга, Богдан Кузнев 11 йилга, 1-руҳий касалликлар диспансери ходими Олег Литвинов 7 йилга, Ғазалкентдаги хўжалик ҳисобидаги автокорхона директори Рихсибой Бекмуродов 5 йилга озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилиндилар. Газандалар тўдасининг бошқа аъзолари ҳам тегишли жазосини олдилар.

Суд залида ўтирган юзлаб кишилар — жабрланувчиларнинг қариндош —уруғлари, ёру-биродарлари, гувоҳлар қотиллар устидан чиқарилган адолатли ҳукмни қизғин маъқулладилар.

Я. САЛИМОВ.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

6 октябрь — 12 октябрь

6 ОКТЯБРЬ ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — Здоровье. 12.30 — Тонгги почта. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Қуёш омборхонаси. 15.25 — Умид стартлари. 15.55 — Концерт. 16.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.20 — Бош конструктор. Бадиий фильм. 2-серия. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15— Мультфильм. 19.30 — ГДР телевидениесининг программаси. 21.30 — Время. 22.05 — 80-йил қўшиқлари. 23.00 — Ҳужжатли фильмлар. 23.35 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Концерт. 10.50 — Давр олға бос. Бадиий фильм. 1-серия. 12.05 — Қувноқ стартлар. 13.05 — Фильм-концерт. 13.30 — Шахмат мактаби. 13.55 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Концерт. 19.05—Эртага СССР Конституцияси куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Цирк (давоми). 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Муҳаббат ва ғазаб. Бадиий фильм. 23.45 — Бугун оламда нима гап.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Область далаларида. 20.55 — Ҳужжатли фильмлар. 22.10— Қотиб қолган чақмоқлар. Бадиий фильм. 1-серия.

7 ОКТЯБРЬ СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — Будильник. 10.30 — Бахтли болалик. 11.00 — Бугун — СССР Конституцияси куни. 12.15 — Фильм-концерт. 12.25 — Ҳужжатли фильм. 13.15 — Адабий суҳбатлар. 14.10 — Кичик машинистнинг катта сафари. Бадиий фильм. 15.15 — Симфоник увертюра. 15.30 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Концерт. 16.35 — Аср бошида. Бадиий фильм. 18.00 — Хоккей. СКА (Л) — «Спартак». 20.15 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 20.30 — Цирк майдонида. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.25 — Ҳужжатли фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Партияга таъзим қиламан. 10.40 — Фильм-концерт. 11.05 — Давр олға бос. Бадиий фильм. 2-серия. 12.25 — Ватанимни куйлайман. 13.10 — Спорт гимнастикаси. Республика Министрлар Совети совғини учун. 18.10 — Болалар учун фильм. 18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Адабий музикали композиция. 19.10 — Менинг Ўзбекистоним. Видеофильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.10 — Ҳужжатли фильм.

II

20.05 — Болалар учун телеспектакль. 20.15 — Фильм-концерт. 22.00 — Қотиб қолган чақмоқлар. Бадиий фильм. 2-серия.

8 ОКТЯБРЬ ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Аср бошида. Бадиий фильм. 11.30 — Ҳайвонот оламида. 12.30 — Концерт. 13.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Онамларнинг мактаби. 16.45 — Рус тили. 17.15 — Халқ оҳанглари. 17.35 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Горнчилар, қаердасиз! 18.50 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 19.20 — Концерт. 19.50— Терговни билимдонлар олиб борадилар. 14-иш, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Театр ва замон.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30—Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Ёзувчилар — болаларга. 12.30 — Ботаника. 18.20 — Мультфильм. 18.35 — Дастлабки пионер гулханларининг алангаси. 19.05 — Партия турмуши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — С. Аҳмад. Уч новелла. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Севги ҳақида афсона. Спектакль. Танаффусда— Бугун оламда нима гап.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.20— Фильм-концерт. 21.05 — Совет Давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.35 — Телефильм. 22.05 — Эгнар чашмаси. Бадиий фильм.

9 ОКТЯБРЬ ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Терговни билимдонлар олиб борадилар. 14-иш. 1-серия. 11.45 — Моҳир қўллар. 12.15 — Симфоник миниатюралар. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Ҳуқуқ ҳақида суҳбатлар. 16.50 — Итальян симфонияси. 17.15 — Шахмат мактаби. 17.45 — Мамлакатимиз далаларида. 18.00 — Концерт. 18.45 — Ленин номи билан. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Л. Снегирёва ижро этади. 19.55 — Терговни билимдонлар олиб борадилар. 14-иш. 2-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. ЦСКА — «Динамо» (Тб). Танаффусда — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.05 — Мультфильм. 18.10 — Ёшлик. 18.40 — 1980 йил планини 7 ноябрга бажарамиз. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Локомотив». Танаффусда — Ахборот. 20.50 — Ахборот. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Хирмонингизга барака. 22.15 — Актёрлар ва роллар.

II

20.05—Янгиликлар. 20.25— Янги урф-одатлар турмушга. 20.55 — Реклама. 21.05 — Ўқитувчи экрани. 21.35 — Телефильм. 22.05 — Композитор Иоганн Штраус. Бадиий фильм.

10 ОКТЯБРЬ ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Терговни билимдонлар олиб борадилар. 14-иш. 2-серия. 11.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.45 — Кўргазмадан расмлар. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Концерт. 16.20 — Москваликлар партия съездига. 16.50 — Қачон қор ёғади. Телеспектакль. 18.05 — Ҳужжатли фильмлар. 18.45 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.45 — Фан оламида. 20.15 — Салом шаҳар. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Дунё халқларининг ижоди.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30—Болалар учун фильм. 12.00 — Светофор. 13.00 — Замандас. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Қизиқарли учрашувлар. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Кино кўрсатув.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Бошланғич мактаб: муаммолар ва ечимлар. 20.55— Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 21.25—Телефильм. 21.35 — Беш йилликнинг якунловчи йилига зарбдор меҳнатимиз. 22.05 — Мен, сен, у ва телефон. Телетеатр.

11 ОКТЯБРЬ ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — АБВГДейка. 10.35 — Ота-оналар сизлар учун. 11.05 — Футбол шарҳи. 11.35 — Кўплаб сифатли маҳсулотлар етказиб берайлик. 12.05 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.30 — Ғолиблар. 13.45 — Концерт. 14.55 — Мультфильмлар. 15.30 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 16.00 — Хоккей. «Динамо» (М) — ЦСКА. Танаффусда — Спортлото. 18.15 — «Қароқчи». «Бизнес оламида» туркумидан. 19.10 — Мўъжизасиз, мўъжизалар. 20.15— Дашт. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Дашт. Бадиий фильм. 2-серия. 23.00—Ҳужжатли фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Телеминиатюралар. 10.55 — Концерт. 12.05 — Ўзбекистон спорти. 12.35 — Қорақалпоғистон шоирлари. 13.45 — Сиҳат-саломатлик. 14.15 — Юрак амри. Бадиий фильм. 15.45 — Йўл ҳаракати ҳавфсизлиги. 18.20 — Қўғирчоқ фильмлар. 19.00 — Санъат ғунчалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Союзмультфильм киностудияси—меҳмонимиз. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.20 — Тергов. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

19.10 — Душанба кўрсатувлари.

12 ОКТЯБРЬ ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Қурилиш ва архитектура. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Катта ўзгаришлар. Бадиий фильм, 1-серия. 15.35 — Кинопрограмма. 16.20 — Концерт. 17.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.10 — Мультфильмлар. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари куни. 19.35 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 Эстрада программаси. 23.00— Спорт программаси. 00.10 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Қўшиқ айтган етар муродга. 11.10 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Инсон ва қонун. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Буратино. Спектакль. 14.30 — Реклама. 18.20 — Болалар учун фильм. 18.50 — Фильм-концерт. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30— Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун — Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги ходимлари куни. Концерт.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325545, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 11136. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1702.